

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-09-02

1 (3)

Dnr: 2009BN0654

Byggnadsnämnden

Tyresö 1:7, Trädgårdsmästarvillan

**Yttrande till Mark- och miljödomstolen i Nacka (mål nr P 4045-11)
angående avslag för rivning av Trädgårdsmästarvillan**

Förslag till beslut

1. Vidhålla byggnadsnämndens tidigare ställningstagande i ärendet. Motiv och formell grund för nämndens ställningstagande framgår av bedömning i samband med beslut av byggnadsnämnden daterat 16 december, 2010 § 199.
2. Anta yttrandet i sin helhet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Åke Skoglund
Förvaltningschef

Azadeh Iranpour
Bygglovschef

Sammanfattning

Byggnadsnämnden i Tyresö kommun har beretts tillfälle att yttra sig till Mark- och miljödomstolen i Nacka med anledning av nämndens tidigare beslut om avslag för rivning av Trädgårdsmästarvillan.

Beskrivning av ärendet

På fastigheten finns Tyresö slott med tillhörande byggnader och anläggningar. Tyresö 1:7, Tyresö slott, är sedan 1991 byggnadsminne inom vilket Trädgårdsmästarvillan ingår och skyddas i enlighet med Lagen om kulturminnen. För byggnadsminnet finns skyddsbestämmelser. En byggnadsminnesförklaring är ett led i att förhindra slottets förfall.

Ansökan om rivningslov för rivning av Trädgårdsmästarvillan inlämnades av Nordiska museet till byggnadsnämnden i Tyresö kommun 23 december, 2009. Ansökan avslogs av byggnadsnämnden 16 december, 2010.

Nordiska museet överklagade byggnadsnämndens beslut till länsstyrelsen. Länsstyrelsen avslog överklagandet 30 juni, 2011. Nordiska museet överklagade länsstyrelsens beslut till Mark- och miljödomstolen i Nacka. Byggnadsnämnden i Tyresö kommun har beretts tillfälle för yttrande.

Planförhållande

Fastigheten ligger utanför planlagt område.

Bygglovenhetens bedömning

Sökanden, Nordiska museet, har skickat en kopia av rivningsanmälan till länsstyrelsen varför länsstyrelsen yttrat sig den 22 mars 2010. Sökanden uppger i anmälan att trädgårdsmästarvillan är i mycket dåligt skick på grund av eftersatt underhåll. Enligt skyddsbestämmelserna får området kring slottet med flyglar, som markerats på karta och där trädgårdsmästarbostaden ingår, inte ytterligare bebyggas. Området ska hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas enligt 3 kap 12 § den äldre plan- och bygglagen.

Byggnaders yttre ska hållas i vårdat skick. Underhållet ska anpassas till byggnaders värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt samt till omgivningens karaktär. Byggnader som avses i 12 § (den äldre plan- och bygglagen) ska underhållas så att deras särart bevaras. Lag (1994:852)

Länsstyrelsen bedömer i sitt yttrande, daterat den 22 mars 2010, att den aktuella byggnaden, som är uppförd i slutet av 1700-talet, är värdefull både ur byggnadshistoriskt, socialhistoriskt och miljömässigt perspektiv. Denna typ av enklare byggnader för tjänstefolk har tyvärr inte alltid inkluderats i skyddsföreskrifterna trots att de utgör en viktig del av anläggningen och bidrar till förståelsen för helhetsmiljön.

Ansökningar om rivningslov skall bifallas om inte byggnaden bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde enligt 8 kap 16 § den äldre plan- och bygglagen. Det finns ett stort intresse för Trädgårdsmästarvillan bland Tyresöborna. De allmänna intressena av att bevara kulturhistoriskt eller miljömässigt värdefull bebyggelse bör väga tyngre än fastighetsägarens intresse.

XX har inlämnat yttrande till byggnadsnämnden den 19 maj 2010. Kopia på testamentet är bifogat. XX ställer sig emot rivning av byggnaden och åberopar del av testamentet sidan 3 punkt 5. Enligt testamentet får Nordiska museet inte sälja eller på annat sätt göra sig av med någon del av den fasta egendom som tillfaller museet.

Nordiska museet har i sitt yttrande till Nacka tingsrätt, den 27 juni 2011, skrivit om sin tolkning av markis Claes Lagergrens testamente. Detta trots att markisen i sitt testamente tydligt skrivit att Nordiska museet inte får sälja eller på annat sätt ”avhända sig någon del av den fasta egendom som tillfaller museet”. Det framgår alltså klart och tydligt att detta gäller hela området och samtliga byggnader, inte enbart slottet och parken.

Bygglovenhetens samlade bedömning är att hela området är ett arv, inte bara till Tyresö utan till hela Sverige, och att Nordiska museet har fått ansvaret att bevara detta arv vidare till kommande generationer. Att museet inte har prioriterat Trädgårdsmästarvillans underhåll är inte skäl nog för att riva den. Det går att restaurera byggnaden och bevara den till eftervärlden, vilket är i linje med det ansvar som Nordiska museet har fått genom markisens testamente.

Med hänvisning till bygglovsenhetens bedömning föreslås att byggnadsnämnden vidhåller sitt tidigare ställningstagande och anta yttrandet i sin helhet.